

Bilaga o6 c

Allmänna kontraktsvillkor

Delområde 3 – Annonserad rekrytering

Innehåll

1	Kontraktshandlingar och deras inbördes ordning	2
2	Leverantörens åtaganden	2
3	Om leverantören bryter mot kontraktet	6
4	Grunder för förtida uppsägning	8
5	Om den upphandlande myndigheten bryter mot kontraktet	9
6	Ansvar och ansvarsbegränsningar	9
7	Underleverantörer	10
8	Den upphandlande myndighetens åtaganden	10
9	Priser	10
10	Fakturering och förfallotid	11
11	Överlåtelse av kontrakt	12
12	Ändringar och tillägg till kontraktet	13
13	Force Majeure	13
14	Meddelanden	13
15	Lagval och tvister	14

1 Kontraktshandlingar och deras inbördes ordning

- 1.1 De här allmänna kontraktsvillkoren gäller i förnyade konkurrensutsättningar som grundar sig på Adda Inköpscentral AB:s ("inköpscentralen") ramavtal Rekryteringstjänster 2019, projektnr. 10460, ("ramavtalet").
- 1.2 De allmänna kontraktsvillkoren reglerar förhållandet mellan den upphandlande myndigheten som är avropsberättigad inom ramavtalet ("den upphandlande myndigheten") och den leverantör som antas inom kontraktet i den förnyade konkurrensutsättningen ("leverantören").
- 1.3 Med "ramavtalsupphandlingen" avses den upphandling som har resulterat i ramavtalet.
- 1.4 Den förnyade konkurrensutsättningen, anbudet som antas och det kontrakt som den resulterar i, kallas nedan "kontraktet". De allmänna kontraktsvillkoren är generella regleringar som gäller om inget annat anges i kontraktet. Det framgår nedan vilka allmänna kontraktsvillkor som den upphandlande myndigheten kan avvika från, och alltså reglera på annat sätt i kontraktet.
- 1.5 I de allmänna kontraktsvillkoren ingår följande handlingar. Handlingarna kompletterar varandra vid en tolkning av de allmänna kontraktsvillkoren. Om avtalshandlingarna är motsägelsefulla gäller de i följande ordning, om inte omständigheterna uppenbarligen föranleder något annat.
1. Skriftliga ändringar och tillägg till kontraktet med bilagor (upprättas vid behov under kontraktstiden)
 2. Kontraktet med bilagor inklusive den förnyade konkurrensutsättningen (upprättas i varje enskilt avrop)
 3. Dessa allmänna kontraktsvillkor
 4. Eventuella skriftliga förtydliganden till förfrågningsunderlag med bilagor i ramavtalsupphandlingen
 5. Förfrågningsunderlag med bilagor i ramavtalsupphandlingen
 6. Eventuella skriftliga förtydliganden till anbud med bilagor i ramavtalsupphandlingen
 7. Anbud med bilagor i ramavtalsupphandlingen

2 Leverantörens åtaganden

- 2.1 **De tjänster som kontraktet omfattar och leverantörens ansvar**

- 2.1.1 Leverantören ska tillhandahålla rekryteringstjänster enligt de krav och villkor som angetts i avropsförfrågan.
- 2.1.2 Ett kontrakt får komplettera ramavtalets villkor men inte avvika från dem. Om ett kontrakts villkor avviker från det anbud som leverantören har lämnat i ramavtalsupphandlingen, och det är till nackdel för den upphandlande myndigheten, så ska kontraktet i stället anses innefatta det villkor som är mer fördelaktigt för den upphandlande myndigheten.
- 2.1.3 Leverantören ska aktivt skaffa sig kännedom om och följa de lagar, förordningar, myndighetskrav, regler, normer, standarder och föreskrifter som vid var tid gäller för leverantörens verksamhet.
- 2.1.4 Leverantören har ett fullständigt och odelat ansvar för att fullgöra alla åtaganden och förpliktelser under kontraktet. Leverantören ska se till att på bästa sätt ta tillvara den upphandlande myndighetens intressen.
- 2.1.5 Leverantören ska på egen bekostnad ha alla tillstånd m.m. som krävs för att leverantören ska kunna fullgöra sina åtaganden enligt kontraktet.
- 2.2 **Uppföljning och insyn**
 - 2.2.1 Leverantören ska ge den upphandlande myndigheten eller dess ombud tillträde till och insyn i sin eller underleverantörers verksamhet. Tillträdet ska ges i den utsträckning som krävs för att den upphandlande myndigheten ska kunna kontrollera att leverantören lever upp till sina åtaganden enligt kontraktet. Skyldigheten att ge tillträde och insyn gäller till och med ett år efter det att kontraktet har löpt ut.
 - 2.2.2 Leverantören ska utan kostnad för den upphandlande myndigheten medverka vid den upphandlande myndighetens uppföljning av kontraktet, oavsett vilket eller vilka villkor som följs upp.
- 2.3 **Marknadsföring**
 - 2.3.1 Leverantören får inte hänvisa till kontraktet i sin marknadsföring på ett missvisande sätt. Leverantören ska omedelbart sluta med marknadsföring som den upphandlande myndigheten bedömer vara missvisande eller oförenlig med den upphandlande myndighetens värderingar eller verksamhet.
- 2.4 **Sekretess, informationssäkerhet och personuppgifter**

- 2.4.1 Leverantören förbinder sig att följa de bestämmelser om sekretess i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), lagen om affärshemligheter (1990:409) eller vid var tid gällande annan tillämplig författning som gäller för den upphandlande myndigheten. Den upphandlande myndigheten ska ha rätt att ingå sekretessavtal med enskilda medarbetare hos leverantören eller underleverantörer, som genom uppdraget kan få tillgång till uppgifter för vilka sekretess gäller, för att ålägga den enskilde att iaktta motsvarande sekretess. Sekretessen gäller även efter att leverantörens kontrakt med den upphandlande myndigheten har upphört. Leverantören ska medverka till att sekretessavtal ingås och meddela den upphandlande myndigheten bland annat vilka medarbetare som berörs.
- 2.4.2 Om leverantören behandlar personuppgifter för den upphandlande myndighetens räkning ska ett skriftligt personuppgiftsbiträdesavtal upprättas mellan den upphandlande myndigheten (personuppgiftsansvarig) och leverantören (personuppgiftsbiträde). Personuppgiftsbiträdesavtalet ska innehålla instruktioner om hur behandlingen får utföras och vilka informationssäkerhetskrav som gäller. Leverantören ska följa allmänna dataskyddsförordningen (EU) 2016/679 och lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning, dataskyddslagen, samt övriga vid var tid gällande bestämmelser om behandling av personuppgifter. **Precisering av villkoret, eller komplettering till villkoret, kan komma att göras i kontraktet.**
- 2.4.3 Leverantören har bara rätt att bearbeta eller lagra personuppgifter i, eller överföra dem till, ett land som inte är medlem i EU eller EES om någon av följande förutsättningar är uppfylld:
- a) det finns en adekvat skyddsnivå i mottagarlandet,
 - b) den registrerade har gett sitt samtycke till överföringen,
 - c) de situationer som uttryckligen anges i allmänna dataskyddsförordningen och dataskyddslagen, eller
 - d) det är tillåtet enligt föreskrifter eller särskilda beslut av svenska regeringen eller Datainspektionen p.g.a. att det finns tillräckliga garantier för att de registrerades rättigheter skyddas. Sådana garantier kan finnas genom
 - standardavtalsklausuler som EU-kommissionen har godkänt, eller
 - bindande företagsinterna regler, så kallade Binding Corporate Rules.

Om det blir aktuellt att föra över personuppgifter till tredje land ska leverantören uppvisa dokumentation för den upphandlande myndigheten som styrker att bestämmelsen är uppfylld innan överföring påbörjas.

2.4.4 Leverantören ska göra villkoren i 2.4.1– 2.4.3 gällande i avtal med sina underleverantörer.

2.5 Säkerhetskrav

2.5.1 Leverantören ska följa den upphandlande myndighetens krav, instruktioner och föreskrifter om säkerhet som angetts i den förnyade konkurrensutsättningen.

2.5.2 Den upphandlande myndigheten kan till exempel ställa specifika och förtydligande krav på informationssäkerhet baserade på informationsklassning med utgångspunkt från den information som ska hanteras inom det som avropas. Kraven kan vara baserade på SKR:s verktyg för informationsklassning – "KLASSA". Exempel på förtydligande krav se KLASSAS verktyg för informationsklassning.

2.5.3 Den upphandlande myndigheten och leverantören ska teckna ett säkerhetsskyddsavtal för att ett uppdrag inom en säkerhetskänslig verksamhet eller en verksamhet som har betydelse för rikets säkerhet ska kunna påbörjas. Berörda personer hos leverantören och underleverantörer ska genomgå en säkerhetsprövning och en eventuell registerkontroll enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) och säkerhetsskyddsförordningen (1996:633) eller vid var tid gällande bestämmelser. Med begreppet underleverantör avses i denna punkt 2.5.3 alla slags underleverantörer som har någon del i en leveranskedja som omfattas av ramavtalet. Den definition av underleverantörer som finns i förfrågningsunderlaget i ramavtalsupphandlingen, gäller alltså inte i detta avseende.

2.6 Redovisning av statistik

2.6.1 Leverantören ska utan kostnad för den upphandlande myndigheten kvartalsvis redovisa statistik över försäljningen inom kontraktet. Statistiken ska vara uppdelad per kostnadsställe.

2.7 Leverans av tjänster

2.7.1 Leverantören ska tillhandahålla tjänster som uppfyller de krav som följer av den förnyade konkurrensutsättningen och förfrågningsunderlaget i ramavtalsupphandlingen.

2.7.2 De delar av tjänsten som saknar krav på ett mätbart resultat ska utföras fackmässigt.

2.7.3 Tjänster ska utföras på den plats som anges av den upphandlande myndigheten.

2.7.4 Om leverantören i kontraktet har angett en eller flera personer som kommer att vara särskilt viktiga för att kunna fullgöra kontraktet får leverantören inte byta ut någon av dem utan att den upphandlande myndigheten först skriftligen godkännt det. Om leverantören byter ut en sådan anställd ska leverantören tillhandahålla en annan person med motsvarande kompetens.

2.8 Samverkan med andra leverantörer och vid avveckling

2.8.1 Om ett kontrakt är en del av en större leverans där även andra leverantörer är inblandade ska leverantören samverka med dem för att uppnå bästa möjliga resultat för den upphandlande myndigheten.

2.8.2 Vid avveckling av den verksamhet som kontraktet omfattar ska leverantören vara behjälplig utan kostnad för den upphandlande myndigheten. Leverantören ska, om det är relevant, medverka till att verksamheten överlämnas till en ny leverantör som den upphandlande myndigheten har utsett. Leverantören ska lämna den information som är nödvändig för att verksamheten på ett tillfredsställande sätt ska kunna avvecklas eller överlämnas till en ny leverantör. Leverantören ska dock inte vara skyldig att lämna ut information till en annan leverantör som utgör konfidentiell information eller företagshemligheter.

3 Om leverantören bryter mot kontraktet

3.1 Vite och avhjälpande vid fel och försening

3.1.1 Om leverantören är försenad med en tjänst ska leverantören betala vite till den upphandlande myndigheten för varje påbörjad kalenderdag som förseningen varar på 3 000 kr exklusive mervärdesskatt. En försening inträder dagen efter överenskommen leveranstidpunkt.

3.1.2 Leverantören ska avhjälpa felet om en tjänst är felaktig enligt 2.7. Leverantören ska betala vite uppgående till 3 000 kr exklusive mervärdesskatt till den upphandlande myndigheten för varje hel kalenderdag som felet föreligger. Vitet ska utgå från dagen efter att en ny tjänst, till följd av reklamation, skulle ha kommit den upphandlande

myndigheten tillhanda och fram till dagen då en avtalsenlig tjänst har levererats till den upphandlande myndigheten.

3.1.3 Vite enligt 3.1.1 och 3.1.2 ska betalas under som längst 20 dagar.

3.1.4 Den upphandlande myndigheten har också rätt till vite om leverantören inte fullgör sina åtaganden avseende e-handel. Den upphandlande myndigheten har rätt till vite med 5 000 kr per påbörjad vecka som avtalsbrottet varar. Vitet ska utgå under högst 5 veckor.

3.2 Hävning av kontrakt och skadestånd

3.2.1 Den upphandlande myndigheten får helt eller delvis häva ett kontrakt om

a) leverantören begår ett väsentligt avtalsbrott. Ett avtalsbrott ska exempelvis alltid anses vara av väsentlig betydelse när

i. vite ska betalas för mer än 20 dagar enligt 3.1.1; eller

ii. vite ska betalas för mer än fem veckor enligt 3.1.4; eller

iii. högre priser än vad som gäller enligt kontraktet har tillämpats och leverantören inte har vidtagit rättelse inom tre veckor från det att den upphandlande myndigheten påpekat de felaktiga priserna för leverantören och begärt rättelse;

b) leverantören inte inom 30 dagar efter den upphandlande myndighetens begäran har avhjälpt en sådan omständighet som hade kunnat vara en grund för att utesluta leverantören vid kontraktstillfället;

c) leverantören enligt punkt 13 i dessa allmänna kontraktsvillkor har varit befriad från skyldigheten att betala vite i 60 dagar.

3.2.2 Den upphandlande myndigheten får dessutom med omedelbar verkan helt eller delvis häva kontraktet om

a) det kommer fram att leverantören vid fullgörandet av kontraktet har överträtt grundläggande mänskliga fri- och rättigheter;

b) leverantören borde ha uteslutits på grund av överträdelser enligt 13 kap. 1 § LOU eller obetalda skatter och socialförsäkringsavgifter enligt 13 kap. 2 § första stycket LOU när kontraktet ingicks;

c) leverantören har brutit mot kontraktet vid upprepade tillfällen;

d) avtalsbrottet inte kan avhjälpas;

- e) ramavtalet som ligger till grund för kontraktet hävs;
- f) det kommer fram att leverantören lämnade oriktiga uppgifter i anbudet i den förnyade konkurrensutsättningen som var av betydelse när kontraktet tilldelades;
- g) leverantören bytt eller anlitat en underleverantör under ett enskilt kontrakt utan den upphandlande myndighetens godkännande och åtgärden har orsakat myndigheten en väsentlig skada; eller
- h) leverantören har överlåtit kontraktet utan den upphandlande myndighetens godkännande och detta har orsakat myndigheten en väsentlig skada.

3.2.3 En upphandlande myndighet som har hävt ett kontrakt med en leverantör som grundar sig på ramavtalet har rätt att undanta den aktuella leverantören vid kommande förnyade konkurrensutsättningar från ramavtalet.

3.2.4 Om den upphandlande myndigheten har rätt att häva ett kontrakt, så har den också rätt till ersättning för den skada som leverantörens fel, försummelse eller brist har orsakat myndigheten.

3.3 **Reklamation**

3.3.1 Den upphandlande myndigheten förlorar rätten att åberopa leverantörens avtalsbrott om den inte lämnar ett meddelande till leverantören om avtalsbrottet inom 60 dagar efter det att myndigheten märkte avtalsbrottet. Rätten att åberopa leverantörens avtalsbrott går dock inte förlorad om leverantören inom den ovan angivna tiden har haft kännedom om sitt avtalsbrott även utan reklamationen.

4 **Grunder för förtida uppsägning**

4.1 Den upphandlande myndigheten får med omedelbar verkan säga upp kontraktet till förtida upphörande om

- a) det framgår av en domstols lagakraftvunna dom eller beslut att ramavtalet eller kontraktet har slutits i strid med upphandlingslagstiftningens bestämmelser om tillåtna ändringar av ramavtal eller kontrakt; eller
- b) EU-domstolen i ett avgörande konstaterar att ingående av ramavtalet respektive kontraktet innebar ett allvarligt åsidosättande av EU-rätten.

Vid uppsägning enligt denna punkt bortfaller parternas framtida skyldigheter.

5 Om den upphandlande myndigheten bryter mot kontraktet

- 5.1 Leverantören får helt eller delvis häva ett kontrakt om den upphandlande myndigheten
- a) inte ger leverantören information och tillgång till myndighetens lokaler, utrustning m.m. som är nödvändig för att leverantören ska kunna fullgöra sina åtaganden;
 - b) inte fullgör sin betalningsskyldighet enligt kontraktet;
 - c) väsentligen ändrar kraven eller uppdragsbeskrivningen, eller på annat sätt gör väsentliga ändringar i förutsättningarna för uppdragets genomförande, under kontraktstiden eller
 - d) gör sig skyldig till annat avtalsbrott av väsentlig betydelse.

6 Ansvar och ansvarsbegränsningar

- 6.1 Leverantören ansvarar för samtliga skador som leverantören, eller annan för vilken leverantören ansvarar, orsakar genom vårdslöshet. Om en upphandlande myndighet gentemot tredje man görs ansvarig för sådan skada ska leverantören hålla den upphandlande myndigheten skadeslös.
- 6.2 Om leverantören enligt lag eller rättspraxis har ett längre gående ansvar för en skada ansvarar leverantören oavsett avsnitt 6.1 för den uppkomna skadan.
- 6.3 Parternas ansvar inom ramavtalet och respektive kontraktsförhållande (dvs. förhållandet mellan leverantören och en upphandlande myndighet) begränsas enligt följande. För person- och sakskada begränsas ansvaret till maximalt 2 MSEK per skadetillfälle och 5 MSEK per år. Parternas ansvar för annan ren förmögenhetsskada än sådan som anges i punkt 6.4, begränsas till 5 MSEK per skadetillfälle och år.
- 6.4 För ideella skador och rena förmögenhetsskador till registrerad som orsakas till följd av, eller i samband med, en överträdelse av personuppgiftsbiträdesavtal, dataskyddsförordningen, dataskyddslagen samt övriga vid var tid gällande bestämmelser om behandling av personuppgifter, bär parterna det ansvar för skada som följer av tillämplig dataskyddslagstiftning.
- 6.5 Ansvarsbegränsningarna i 6.3 gäller inte om leverantören har orsakat skadan genom rättighetsintrång, grov vårdslöshet eller uppsåt.

6.6 Parterna är inte i något fall skyldiga att ersätta varandra för administrativa sanktionsavgifter enligt art. 83 i Dataskyddsförordningen utan dessa ansvarar varje part för fullt ut.

6.7 Leverantören förbinder sig att under hela avtalstiden ha försäkringar som täcker leverantörens ansvar enligt ramavtalet och enskilda kontrakt. Försäkringar behöver dock inte omfatta leverantörens ansvar för skada enligt 6.4 - 6.5.

7 Underleverantörer

7.1 Leverantören ansvarar för åtgärder, arbeten och leveranser från underleverantörer på samma sätt som för sitt eget arbete.

7.2 Ett tillägg eller ett byte av en underleverantör får endast ske efter den upphandlande myndighetens skriftliga godkännande.

8 Den upphandlande myndighetens åtaganden

8.1 Information och tillgång till lokaler m.m.

8.1.1 Den upphandlande myndigheten ska ge leverantören information och tillgång till myndighetens lokaler, utrustning, system m.m. som är nödvändig för att leverantören ska kunna fullgöra sina åtaganden.

8.2 Betalning

8.2.1 Den upphandlande myndigheten ska betala leverantören efter genomfört uppdrag.

8.2.2 En faktura ska betalas senast 30 dagar efter det att leverantören har skickat den till den upphandlande myndigheten förutsatt att leveransen har fullgjorts.

9 Priser

9.1 Priser

9.1.1 Priserna för tjänsterna framgår av kontraktet. Kontraktets priser får inte överstiga de takpriser som gäller i ramavtalet. Ytterligare kostnader utöver vad som uttryckligen framgår av de allmänna kontraktsvillkoren och kontraktet får inte tillkomma.

9.2 Prisändringar

- 9.2.1 Priser i kontraktet får under avtalsmånad 25, räknat från när kontraktet ingicks, på en parts begäran ändras med den genomsnittliga förändringen av SCB:s arbetskostnadsindex för tjänstemän inom privat sektor (AKI), preliminära siffror, näringsgren K-N. Den en genomsnittliga förändringen räknas utifrån att basmånad är den tidpunkt när kontraktet ingick, och fram till senaste publicerade index vid tiden för prisjusteringen.
- 9.2.2 Priserna får därefter på parts begäran ändras var 12:e månad räknat från när senaste prisjustering gjordes och så länge kontraktet gäller, med den genomsnittliga förändringen av SCB:s arbetskostnadsindex för tjänstemän inom privat sektor (AKI), preliminära siffror, näringsgren K-N. Den en genomsnittliga förändringen räknas då utifrån att basmånad är den tidpunkt när senaste prisjusteringen gjordes (eller när kontraktet ingicks om ingen tidigare prisjustering gjorts), och fram till senaste publicerade index vid tiden för prisjusteringen.
- 9.2.3 En begäran om en prisändring ska vara motparten tillhanda senast fem veckor innan de nya priserna ska börja gälla. En prisändring får tillämpas tidigast vid närmaste därefter följande kalendermånadskifte. Leverantören ska lämna uppgifter om uppdaterade priser i ett digitalt format och på det sätt som den upphandlande myndigheten begär.
- 9.2.4 Om ett avtalat index upphör under avtalstiden har den upphandlande myndigheten rätt att ersätta detta med ett annat likvärdigt index.

10 Fakturering och förfallotid

- 10.1 Leverantören ska sända elektronisk faktura enligt det format som leverantören angett i anbudet i ramavtalsupphandlingen.
- 10.2 Leverantören ska från och med kontraktstecknandet kunna kommunicera elektroniskt med den upphandlande myndigheten på det sätt som angetts i anbudet i ramavtalsupphandlingen.
- 10.3 Utöver de lagstadgade kraven på fakturainnehåll, respektive kraven i anvisat elektroniskt format, ska fakturor innehålla uppgifter som stöder den upphandlande myndighetens automatiserade avstämning. Fakturan ska utöver de lagstadgade kraven innehålla följande:
- nödvändiga referenser ska anges;
 - avtalsnummer/kontraksreferens;

- namnet eller projektnumret på ramavtalet som tillämpas
- objekts-ID/referens till fakturerat objekt (vid periodisk faktura);
- avrops-/beställnings-/inköpsordernummer;
- kostnadsställe eller beställarens referens;
- debetfakturans fakturanummer ska framgå i kreditfaktura;
- den upphandlande myndighetens faktureringsadress;
- bolag/förvaltnings GLN;
- fakturerat belopp i SEK specificerat i eventuella delposter, inklusive brutto- och nettobelopp samt mervärdesskatt;
- vad tjänsten avser, leveransdatum; samt
- betalningsvillkor och förfallodatum samt övriga i kontraktet angivna uppgifter.

10.4 En faktura förfaller inte till betalning förrän den uppfyller kraven i 10.3.

10.5 Leverantören ska skicka fakturan till den upphandlande myndigheten senast sex månader efter utfört uppdrag alternativt årsvis enligt det som anges i 8.2.

10.6 Faktura från leverantören ska omfatta även de delar av uppdraget som utförts av eventuella underleverantörer.

10.7 Fakturor får inte överlåtas eller pantsättas utan att den upphandlande myndighetens har godkänt det skriftligt.

10.8 Leverantören ska bara om den upphandlande myndigheten särskilt begär det redovisa den administrativa avgiften som leverantören enligt ramavtalet betalar till inköpscentralen på den upphandlande myndighetens faktura.

10.9 Leverantören ska kreditera upplupna viten vid nästkommande fakturatillfälle.

11 Överlåtelse av kontrakt

11.1 Den upphandlande myndigheten får överlåta kontraktet till en annan juridisk person om den ska fullgöra de uppgifter som ligger på den upphandlande myndigheten vid kontraktets ingående.

11.2 Leverantören får inte överlåta sina rättigheter eller skyldigheter enligt något kontrakt utan den upphandlande myndighetens medgivande.

11.3 Sker en överlåtelse utan den upphandlande myndighetens medgivande har denne rätt att få betalt för den skada som överlåtelsen medfört.

12 Ändringar och tillägg till kontraktet

- 12.1 Alla ändringar eller tillägg till kontraktet, inklusive eventuella bilagor, är giltiga och bindande mellan parterna endast om sådana ändringar och tillägg har gjorts skriftligen och undertecknats av parternas behöriga företrädare.
- 12.2 Ändringar och tillägg till kontraktet som inte är tillåtna enligt upphandlingslagstiftningen är ogiltiga, men de påverkar inte kontraktets giltighet i övrigt.

13 Force Majeure

- 13.1 Part är inte ansvarig för försening av, eller underlåtenhet att uppfylla, sina åtaganden enligt kontraktet i den mån fullgörandet hindras av en omständighet utom parts kontroll. Med sådan omständighet avses till exempel avtalsenlig konflikt på arbetsmarknaden, eldsvåda, krig, valutarestriktioner, uppror, upplopp, terrorisdåd, explosion, lagstadgade hinder under förutsättning att sådan händelse eller omständighet direkt medför att den drabbade parten hindras att fullgöra alla eller en väsentlig del av sina skyldigheter enligt detta avtal. En avtalsenlig konflikt på arbetsmarknaden ska inte anses befrielsegrundande om leverantören själv är föremål för eller vidtar sådan konflikt. Befrielsegrund enligt denna punkt omfattar inte omständigheter som orsakas av parts vårdslöshet eller bristande uppfyllelse av parts åtaganden enligt kontraktet.
- 13.2 För att part ska ha rätt att göra gällande en befrielsegrund enligt ovan ska denne skriftligen och utan dröjsmål underrätta den andra parten om att sådan omständighet har inträffat. Skriftligt meddelande ska också lämnas utan dröjsmål vid befrielsegrundens upphörande.
- 13.3 Part är skyldig att vidta skäliga ansträngningar för att mildra omfattningen och effekten av åberopad befrielsegrund och återuppta fullgörandet av de förpliktelser som hindrats så snart det praktiskt kan ske.

14 Meddelanden

- 14.1 Meddelanden ska översändas skriftligen till den kontaktperson(er) hos motparten som parterna har kommit överens om.
- 14.2 Ett meddelande som har skickats med e-post ska anses ha kommit fram till mottagaren senast en arbetsdag efter att meddelandet har avsänts. Om meddelande istället avsänts

med rekommenderat brev ska det anses ha kommit mottagaren till handa efter två arbetsdagar.

15 Lagval och tvister

15.1 Svensk materiell rätt gäller för kontraktet.

15.2 Tvister med anledning av kontrakt ska avgöras av svensk allmän domstol inom den domkrets där den upphandlande myndigheten har sitt säte.